

Sygn. akt IV U 217/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 grudnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Marzena Mazurek

po rozpoznaniu w dniu 27 grudnia 2018 r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania T. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 17 stycznia 2018 r. Nr (...)

w sprawie T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że T. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 31 lipca 2016 r. do 16 października 2017 r.

Sygn. akt IV U 217/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2018 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit.a, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że T. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu w okresie od 31 lipca 2016 r. do 16 października 2017 r.

W uzasadnieniu wskazano, że w złożona przez T. G. dnia 27.10.2017 r. informacja o zakończeniu przez niego z dniem 31 lipca 2016 r. działalności gospodarczej nie została poparta żadnymi dowodami. Nadto organ rentowy wskazał, że w związku z tym, że ubezpieczony jako przedsiębiorca opłacający składki na własne ubezpieczenia społeczne był zwolniony ze składania deklaracji rozliczeniowych, przyjął że deklaracje, które wpłynęły na konto za okres od sierpnia 2016 r. do października 2017 r. są prawidłowe. Po wykreśleniu wpisu z CEIDG ubezpieczony nie złożył korekt deklaracji rozliczeniowych i w związku z tym organ rentowy przyjął, że właściwy okres prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej jest tożsamy z okresem składania dokumentów rozliczeniowych

Odwołanie od ww. decyzji złożył T. G. wskazując, że w okresie od 31 lipca 2016 r. do października 2017 r. nie prowadził działalności gospodarczej, nie wystawił żadnej recepty lekarskiej, nie udzielił płatnej porady lekarskiej i nie miał z tego tytułu żadnych dochodów. Wskazał, że w tym okresie przebywał za granicą i ratował świat pracując charytatywnie dla fundacji zagranicznej (odwołanie k. 2).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, powołując podstawę prawną oraz argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie, k. 3-4 akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Od 1 kwietnia 2015 r. T. G. zarejestrował prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej tj. prywatnej praktyki lekarskiej ogólnej z siedzibą pod adresem ul. (...), M.. Dnia 17 października 2017 r. wykreślił wpis z rejestru przedsiębiorców wskazując datę 31 lipca 2016 r. jako datę zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej (okoliczności niesporne). O zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej z dniem 31 lipca 2016 r. T. G. powiadomił organ rentowy w piśmie z dnia 31.10.2017 r. (data prezentaty organu rentowego). Według informacji od Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. i w M. T. G. nie wykazał przychodów z działalności gospodarczej oraz zgłosił jej likwidację w dniu 17.10.2017 r. z datą likwidacji działalności 31.07.2016 r., nie składał zeznań podatkowych bądź deklaracji podatkowych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej (pisma z 22.12.2017 r. i z dnia 17.01.2018 r. – akta organu rentowego).

T. G. ani w okresie od 31 lipca 2016 r. do 16 października 2017 r., ani przed datą 31 lipca 2016 r. nie prowadził działalności gospodarczej polegającej na prowadzeniu praktyki lekarskiej przy ul. (...) w M.. Działalność gospodarczą zarejestrował po to aby podlegać ubezpieczeniom społecznym, gdyż ma stwierdzone choroby przewlekłe i jedyna jego aktywność polegała na opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne do lipca 2016 r. Nigdy nie otworzył gabinetu lekarskiego przy ul. (...) w M.. Nie ogłaszał się nigdzie, że otwiera gabinet lekarski, na ul. (...) nie było żadnej informacji, że tam przyjmuje ubezpieczony. Ubezpieczony nie wystawił żadnej recepty w spornym okresie. Nie przyjmował pacjentów, gdyż nie czuł się na siłach aby odpowiadać za swoją diagnozę. Składki na ubezpieczenia społeczne opłacał do 31 lipca 2016 r., bo do tej daty było go stać na ich opłacanie i z tą datą wykreślił działalność gospodarczą (zeznania ubezpieczonego k. 10v-11, k. 17v-18). T. G. od stycznia 2016 r. jest wolontariuszem Stowarzyszenia (...) i zapewnia pomoc medyczną podopiecznym Stowarzyszenia (opinia, porozumienie o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych z aneksami k. 13-16). Ubezpieczony w latach 2016-2017 opiekował się chorą matką, która mieszkała na ul. (...) w M. oraz chorą na cukrzycę I stopnia córką (zeznania świadków: L. K. i J. M. k. 29v-30).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, obdarzonego przez Sąd wiarygodnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie T. G. zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie z art. 13 pkt 4 ww. ustawy osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego, obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a

zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności, przy czym kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, i nie przesądzają one same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego (por. wyrok SN z dnia 11 lutego 2010 r., I UK 221/09, LEX nr 585715; wyrok SN z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNP 2006/19-20/309). Domniemanie faktyczne, wynikające z faktu zarejestrowania działalności gospodarczej, może być obalone wszelkimi środkami dowodowymi, toteż możliwe jest ustalenie zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej, mimo niewykreślenia jej z ewidencji działalności gospodarczej i - w konsekwencji - uchylenie obowiązku ubezpieczenia (por. wyrok SN z dnia 25 listopada 2005 r., I UK 80/06, OSNP Nr 19-20/2006, poz. 309; wyrok SN z dnia 16 maja 2006 r., I UK 289/05, OSNP Nr 11-12/2007, poz. 168; wyrok SN z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 392/97, OSNAPiUS Nr 19/1998, poz. 584). Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności. Nie ma też znaczenia, że określony podmiot prowadzący konkretną działalność nie ocenia jej (subiektywnie) jako działalności gospodarczej, nie nazywa jej tak, oświadcza, że jej nie prowadzi bądź nie zgłasza obowiązku podatkowego (por. wyrok SA w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2013 r., III AUa 206/13, LEX nr 1313373). Wykonywanie (prowadzenie) działalności pozarolniczej (gospodarczej) w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). W ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej (czynności przygotowawcze stanowiące już o wykonywaniu tej działalności) należy uwzględnić wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 26 sierpnia 2014 r., III AUa 277/14, LEX nr 1511606).

W zaskarżonej decyzji organ rentowy stwierdził, że T. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 31 lipca 2016 r. do 16 października 2017 r., mimo tego, że wykreślił tą działalność 16.10.2017 r. wskazując jako datę zaprzestania jej prowadzenia 31 lipca 2016 r. podnosząc, że ubezpieczony nie wykazał że od 31.07.2016 r. tej działalności faktycznie nie prowadził. Należy w tym miejscu podkreślić, że organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie wykazał natomiast, że ta działalność gospodarcza była prowadzona.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: L. K., J. M. oraz zeznań ubezpieczonego wykazał, że ubezpieczony w spornym okresie nie miał gabinetu lekarskiego przy ul. (...) w M.. Wskazany adres jest adresem domu rodzinnego ubezpieczonego, gdzie mieszkała jego matka, wymagająca opieki. Na posesji znajdował się gabinet lekarski brata ubezpieczonego A. G., który jest lekarzem ortopedą oraz gabinet stomatologiczny siostry ubezpieczonego. Pod wskazanym adresem natomiast nie ma i nigdy nie było gabinetu lekarskiego T. G. – lekarza specjalisty chorób wewnętrznych. T. G. nie przyjmował w spornym okresie pacjentów, nie wystawiał żadnych recept, nie miał żadnych dochodów. Opiekował się matką i chorą córką. Na posesji przy ul. (...) często bywał świadek J. M., który zapewniał pomoc o charakterze terapeutycznym matce ubezpieczonego i zeznał, że ubezpieczony pod tym adresem żadnej działalności gospodarczej nie prowadził, nie było tam gabinetu lekarskiego T. G., ani żadnej informacji o tym, że miałby tam przyjmować pacjentów. Sąd obdarzył powyższe dowody wiarygodnością. Organ rentowy w toku procesu nie przedstawił żadnych dowodów, które by podważały wskazane dowody. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przed wydaniem zaskarżonej decyzji nie poczynił również żadnych ustaleń odnoszących się do tego, czy ubezpieczony w ww. okresie faktycznie prowadził działalność gospodarczą. Jak już wskazano, judykatura stoi na stanowisku, iż decydujący w tym zakresie nie jest okres dokonania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, lecz faktyczne prowadzenie działalności, które nie musi być połączone z zyskiem, jednak musi być związane z jakąś aktywnością danej osoby bezpośrednio zmierzającą do rozpoczęcia prowadzenia działalności. Podkreślenia wymaga, że o zarobkowym charakterze działalności gospodarczej nie decyduje rzeczywiste osiągnięcie zysku (przysporzenie po stronie podmiotu gospodarczego), lecz możliwość i zamiar jego osiągnięcia.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, aby ubezpieczony po zarejestrowaniu działalności gospodarczej podjął jakiegokolwiek czynności przygotowawcze, starania w celu jej uruchomienia. Jak sam twierdził ubezpieczony w trakcie procesu zarejestrował działalność tylko po to aby mieć tytuł do ubezpieczeń społecznych z powodu stanu zdrowia, nigdy natomiast nie rozpoczął prowadzenia gabinetu lekarskiego.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, uznając, iż ubezpieczony T. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 31 lipca 2016 r. do 16 października 2017 r., gdyż w tym okresie faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej.